Dialogues with rivers

"Dialogues with rivers" is the annual photo contest initiated by Vietnam Rivers Network (VRN) on Facebook.
Considered as a unique contest, "Dialogues with the rivers" does not have strict requirements concerning photographic techniques. Instead, the organizers encourage photographers to spend time exploring the problems in each of the photographs they take. They were advised to talk to the person/people whom they photographed to capture stories, thoughts, and feelings about the changes in the environment and in society. Therefore, all entries of the contest contained many new, deep and updated views on the Southwest.
After two years 2015 - 2016 of receiving photos about environmental issues in the Mekong Delta, VRN introduced the first book named " Confront and Adapt". In 2017 - 2018, the contest has focused more on the issue of gender in water governance. More than 600 entries in the contest describes clearly with the joys, anxieties, hopes of women in the Mekong Delta. It was the motivation for the organizers to compile this second photo book.

For updates on this annual contest, please follow the website: vrn.org.vn or facebook.com/DTVDS

Mạng lưới Sông ngòi Việt Nam (VRN)

Là một diễn đàn mở thu hút sự tham gia của đại diện các tổ chức phi chính phủ Việt Nam, các nhà khoa học, nhà nghiên cứu, cán bộ của các cơ quan nhà nước và người dân ở các cộng đồng cơ quan tâm tới việc bảo vệ nguồn tài nguyên nước và phát triển bền vững ở Việt Nam.

Vietnam River Network

Is an open forum, whose membership comprises of a broad set of actors concerned with river protection and sustainable development in Vietnam, including NGO representatives, researchers, academics, government officials, local communities and individuals.

Tổ chức Oxfam

Là tổ chức phát triển quốc tế hoạt động nhằm huy động sức mạnh và tiếng nói của người dân chống lại đói nghèo, bất bình đẳng và bất công.

Introduction about Oxfam

Is a world-wide developmental organisation that mobilizes the strength and voices of people against poverty, inequality and injustice.

Tổ chức Quốc tế về Bảo vệ Thiên nhiên

Là một trong những tổ chức phi chính phủ quốc tế đầu tiên hoạt động tại Việt Nam. Từ thập niên 90, WWF đã hợp tác với chính phủ trong các chương trình bảo tồn và phát triển bền vững nguồn tài nguyên thiên nhiên của Việt Nam, vì lợi ích của các thế hệ hiện tại và tương lai bằng việc tài trợ và thực hiện các chương trình nhằm duy trì, bảo vệ và phát triển một cách bền vững cơ sở nguồn tài nguyên thiên nhiên của đất nước.

The World Wide Fund for Nature (WWF)

The World Wide Fund for Nature (WWF) was one of the first international non-government organizations working in Vietnam. In the 1990s, WWF began working on a national conservation strategy, and since then has worked closely with the Vietnamese government on a diverse range of environmental issues and has implemented field-oriented activities all across the country.

Cơ quan Hợp tác Phát triển Bỉ (DGDC)

Là cơ quan chính thức quản lý viện trợ cho nước ngoài của Vương quốc Bỉ. Các Chương trình Hợp tác Phát triển sẽ đưa trên các Thỏa thuận hợp tác đã ký kết với các Chính phủ. DGDC ghi nhận sự tham gia của các đối tác phát triển khác như các tổ chức Phi Chính phủ trong việc đạt được các mục tiêu phát triển. Các chủ đề của DGDC bao gồm môi trường, giới tính, quyền trẻ em, di cư và chống HIV / AIDS.

The Belgian Directorate-Generale for Development Cooperation (DGDC)

Is official development assistance agency managing the official overseas aid of the country. Development cooperation is based upon the cooperative agreements signed with different governments. DGDC recognizes the participation of other developmental actors such as NGOs in achieving the developmental objectives. The themes addressed by DGDC include the environment, gender, child rights, migration and fight against HIV/AIDS.

Đồng bằng sông Cửu Long Giới trong quản trị tài nguyên nước Gender in water resources management

CUỘC THI ẢNH
Đối thoại với dòng sông
Photo contest: Dialogues with rivers
2017 và 2018
TẬP 2

Đồng bằng sông Cửu Long:
Giới trong quản trị tài nguyên nước
The Mekong Delta:
Gender in water resources management

Hà Nội, tháng 10/2018

Đối thoại với dòng sông

Là tên gọi của cuộc thi ảnh thường niên do Mạng lưới Sông ngòi Việt Nam (VRN) tổ chức trên nền tảng mạng xã hội Facebook.
Được đánh giá là một cuộc thi độc đáo, "Đối thoại với dòng sông" không có nhiều yêu cầu khắt khe về kỹ thuật nhiếp ảnh. Thay vào đó, những người tổ chức luôn khuyến khích các tác giả dành thời gian tìm hiểu về các vấn đề xuất hiện trong mỗi bức ảnh họ chụp, hay đơn giản là nói chuyện với nhân vật được chụp để ghi lại câu chuyện, suy nghĩ, cảm xúc của họ trước những thay đổi của môi trường và xã hội. Vì vậy, các tác phẩm tham gia cuộc thi luôn chứa đựng rất nhiều góc nhìn mới mẻ, sâu sắc và cập nhật về mảnh đất Tây Nam Bộ.
Sau hai năm đầu tiên nhận được nhiều tác phẩm về các vấn đề môi trường của đồng bằng sông Cửu Long, VRN đã cho ra đời cuốn sách đầu tiên với tên gọi "Đối mặt và thích ứng". Trong hai năm 2017 - 2018, cuộc thi đặt trọng tâm vào vai trò của phụ nữ trong quản lý và sử dụng tài nguyên nước. Hơn 600 tác phẩm gửi về đã được khắc họa rõ nét những niềm vui, nỗi trăn trở, niềm hy vọng của người phụ nữ Tây Nam bộ. Đây là động lực cho những người tổ chức cuộc thi tiến hành biên soạn cuốn sách ảnh thứ hai này.

Để cập nhật thông tin về cuộc thi hàng năm, xin vui lòng theo dõi website: vrn.org.vn hoặc facebook.com/DTVDS

Ấn phẩm này được đồng tài trợ bởi dự án: "Tăng cường sự Tham gia của Xã hội Dân sự trong Quản lý Tài nguyên Nước ở Đồng bằng sông Cửu Long, Việt Nam" do DGDC tài trợ và được thực hiện bởi WWF, VRN và PACCOM từ tháng 1 năm 2017 đến tháng 12 năm 2018.

This publication is co-financed by the project: "Strengthening Civil Society Engagement in Water Resource Management in the Mekong Delta, Vietnam", which is funded by DGDC and being implemented by WWF, VRN and PACCOM from January 2017 to December 2018.

Biên tập nội dung/Content edition
Nguyễn Quý Hoài
Biên dịch/Translation
Nguyễn Thị Ngọc Lan, Lý Đức Tài, Nguyễn Thị Xuân Quỳnh
Biên tập tiếng Anh/English edition
Kira Wilson, Sanan Hajiyev
Biên tập ảnh và trình bày/Photo and layout edition
Phạm Hoài Thanh

Số QĐXB : .../QĐ-GD ngày ... tháng ... năm ... In ... bản (QĐ ...), khổ 25 x 17 cm.
In tại ... In xong và nộp lưu chiểu tháng 2 năm 2017.

Đồng bằng Sông Cửu Long
Đối mặt và thích ứng
The Mekong Delta: Confront and Adapt

Hà Nội, tháng 1/2017

FOREWORD

After two photo contests “Dialogues with rivers” organized by the Vietnam Rivers Network, we would like to compile a photo book on the Mekong Delta to provide these stories to Vietnamese and foreigners, with the aim of promoting the protection of rivers and the environment. Vietnam Rivers Network, with support from Oxfam, is publishing this book with the photos divided into 3 categories: (1) How the river ecology is affected, (2) Benefits from the rivers and (3) Culture and lives. This book is the result of long discussions and many working days with the whole team.

It is a long story, told with photos so that readers can better understand the environment and the lives of local people in the Mekong Delta. Readers can see how ecology, flora and fauna, wetland and local lives are intertwined and have been changed or affected by policies, planning, and climate change. The entire photobook is a large scale, realistic picture of the Mekong Delta of Vietnam.

In the near future, how will climate change and development policies affect Vietnam in general and the Mekong Delta in particular? People in the Mekong Delta say that without the annual flood there will be hunger. They wonder: when upstream development projects are conducted for economic purposes, how will the lives downstream be changed? Will the unique wetland culture, abundant aquatic resources and endless fields remain? The photos in this book are proof of what happened in 2015 and 2016. At some time in the future we will be able to look back and see how the environment, people and society have changed.

Therefore, we hope this book will be beneficial to students and researchers in their attempts to implement initiatives to protect the Mekong Delta in the context of climate change, human-caused activities and neighboring countries' development. Also, we would like this collection to be continuously added to, with more photos in coming contests. We want to reiterate that water conservation is a responsibility we all share. Of all the things that humans can pray to Mother Nature for, the best is “May all the rivers run clean and strong”. And, if it is possible, please restore the pristine rivers we have known in the past.

Vietnam Rivers Network Team

LỜI NÓI ĐẦU

Sau hai mùa thi ảnh năm 2015-2016 “Đối thoại với dòng sông” do Mạng lưới Sông ngòi Việt Nam (VRN) tổ chức, chúng tôi thấy rằng việc biên soạn một quyển sách ảnh tư liệu về vùng Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) cung cấp cho các độc giả trong và ngoài nước hiểu hơn về vùng đất này rất quan trọng nhằm hướng mọi người quan tâm tới vấn đề bảo vệ nguồn tài nguyên nước và môi trường sống. Chính vì vậy, được sự hỗ trợ của Oxfam, VRN đã tiến hành tuyển chọn 03 chủ đề chính (1) Môi trường sông bị ảnh hưởng; (2) Lợi ích từ dòng sông; (3) Văn hóa và Đời sống để xây dựng cuốn sách ảnh cho lần này. Cuốn sách được biên soạn chính là sự ghi nhận công sức, sự nỗ lực và thành quả lao động của nhiều con người trong cả chương trình.

Cuốn sách là những câu chuyện được kể bằng hình ảnh giúp người xem có thể hình dung được rõ hơn về môi trường sống và sinh hoạt của người dân, thấy được những khu hệ động thực vật, những hệ sinh thái vùng sông nước đã và đang bị thay đổi bởi các chính sách, quá trình quy hoạch và các tác động của biến đổi khí hậu tại vùng ĐBSCL... Toàn bộ cuốn sách là một bức tranh tả thực về ĐBSCL hiện nay.

Trong tương lai gần, những tác động của biến đổi khí hậu và của chính sách phát triển sẽ gây ảnh hưởng như thế nào đối với Việt Nam nói chung và vùng ĐBSCL nói riêng? Ngày nay người dân vẫn thường nói, ĐBSCL không có lũ là đồng nghĩa với đói. Và rồi đây, theo đà đi lên của kinh tế đất nước, là sự phát triển các dự án trên sông trong khu vực ở phía thượng nguồn dòng Mê Kông thì cuộc sống người dân sẽ thay đổi thế nào? Những nét văn hóa đặc trưng của vùng sông nước, sự trù phú của tôm cá trên sông, những cánh đồng thẳng cánh cò bay... liệu có còn không? Hy vọng rằng, những gì đã diễn ra trong thời điểm 2015-2016 sẽ là mốc tài liệu giúp chúng ta có thể so sánh, đối chứng về các mức độ thay đổi của môi trường, con người và xã hội.

Chính vì vậy, với mong muốn cuốn sách sẽ làm tài liệu tham khảo dành cho sinh viên, học sinh trong nỗ lực tìm kiếm những kinh nghiệm, sáng kiến để bảo vệ ĐBSCL trước những thách thức của môi trường, con người và sự phát triển của các quốc gia trong khu vực. Hơn nữa, chúng tôi mong rằng bức tranh tả thực về ĐBSCL sẽ tiếp tục được bổ sung và hoàn thiện trong những năm tới bằng những dự án mới, giúp cho cơ sở dữ liệu về hình ảnh ngày thêm đủ đầy.
Một lần nữa chúng tôi muốn nhấn mạnh rằng bảo vệ tài nguyên nước là trách nhiệm của tất cả mọi người. Và trong tất cả những lời để nghị của tự nhiên đối với con người, thì hay nhất là lời nguyện cầu “Chảy đi, sông ơi!”. Nếu có thể, hãy làm cho các dòng sông trở lại nguyên trạng như ban đầu.

Xin trân trọng giới thiệu.
Nhóm thực hiện

FORWARD FROM VRN'S COORDINATING ORGANIZATION

It was really touching for me to participate the two photo exhibitions held by VRN in the Temple of Literature in Hanoi in 2015 and in Can Tho University in 2016. My first impression is the love for rivers in Vietnam that photographers put in their photos. Some photographers are professionals, some are semi-professionals, and there are many amateurs. However, these background differences were put aside when they attended the contest in which all share the goals of protecting rivers in Vietnam. Each photo is like an artwork to me. In those photos capturing the beauty of the rivers, I see the pride of the photographers. I also see the concern in those photos of rivers suffering from man-made destructive activities. An outstanding characteristic of this photo contest is that many photos were taken by farmers. The photos portrayed the daily working activities of diligent farmers and fishermen, in the most truthful images. Thanks to these photos, those who have seen this exhibition love this country even more.

The photo contest "Dialogues with Rivers" is a multipurpose activity. It aims to attract more people caring about the rivers, and also to help improve public awareness on river protection. In my opinion, photography is the most direct way to reach people's hearts, as the photos reflect reality. A photographer does not speak as well as a scholar does. He or she does not take a pre-arranged photo. They simply use their cameras to record daily images, incidents that just happened, and to express their thoughts when seeing rivers which have changed from what they once were. How many rivers remain pristine, where people can "return to put their faces in", like the lyrics by composer Nguyen Trong Tao? During the last two decades, all of us have witnessed rapid and uncontrolled development resulting in significant damages to the environment, and we have been much concerned. Water is not an infinite resource. If we use it without protecting it, it will soon be gone.

From the perspective of VRN's coordinating organization the photo contest was a big success. Focusing on the Mekong Delta with the topic: Confront and Adapt, this photobook is a meaningful document in the time when a dam cascade has been planned and dams are being built on the Mekong mainstream. Once the dams block the water, the Mekong Delta of Vietnam will be remarkably affected: needed sediment will not come to the Delta, fish will decrease in number, and saltwater will intrude deeper inland.

On behalf of the Coordinating organization
Center for Water Resources Conservation and Development
Dao Thi Viet Nga (PhD)

LỜI GIỚI THIỆU TỪ TỔ CHỨC ĐIỀU PHỐI VRN

Tôi thực sự xúc động khi tham gia cuộc triển lãm ảnh mà VRN đã tổ chức, lần thứ nhất năm 2015 tại Văn Miếu – Quốc Tử Giám, Hà Nội và lần thứ 2, năm 2016 tại trường Đại học Cần Thơ, Thành phố Cần Thơ. Cảm nhận đầu tiên của tôi khi xem các bức ảnh là tình cảm của các tác giả dành cho những dòng sông Việt Nam. Họ là những người chuyên nghiệp, bán chuyên nghiệp và không chuyên trong lĩnh vực chụp ảnh, nhưng khi đã cùng tham gia vào một sân chơi hoàn toàn không còn sự khác biệt nào nữa, chỉ là những tác giả cùng hướng đến mục tiêu bảo vệ môi trường sông ngòi Việt Nam. Mỗi bức ảnh được triển lãm là một tác phẩm nghệ thuật và tôi thấy rằng các tác giả đã thổi hồn vào những dòng sông, làm cho dòng sông thêm sống động và đẹp đẽ đến dường nào. Nhưng bên cạnh đó nhiều tác giả cũng thể hiện nỗi đau xót khi những dòng sông đang ngày bị tàn phá bởi bàn tay con người. Đặc biệt hơn, những tác phẩm của những người nông dân lao động đã mang đến cho cuộc thi một sắc thái mới. Cuộc sống hàng ngày được hiện rõ nét trên từng bức ảnh. Nét đẹp chất phác, lao động miệt mài hăng say của người dân lao động làm cho người xem cảm thấy càng thêm yêu mảnh đất hình chữ S này.

Tổ chức cuộc thi: Đối thoại với dòng sông của VRN là một hoạt động mang nhiều ý nghĩa, vừa mở rộng thêm nhiều đối tượng hiểu biết thêm về các dòng sông, và cũng để mọi người có ý thức hơn với việc cần phải bảo vệ môi trường sông của chúng ta. Tôi cho rằng đây là cách để đi vào lòng người nhất, bởi những bức ảnh là những góc nhìn chân thực của những con người bình dị. Họ không phải chuyên gia nói như sách vở, họ không được đặt hàng trước khi chụp. Họ chỉ ghi lại những hình ảnh đời thường, những câu chuyện vừa xảy ra, cộng thêm những cảm nghĩ của mình khi nhìn thấy những dòng sông không còn nguyên vẹn như xưa. Liệu còn bao nhiêu dòng sông, như lời bài hát của nhạc sỹ Nguyễn Trọng Tạo, mà người ta có thể "trở về úp mặt vào sông quê" được nữa? Trong chúng ta có lẽ ít ai không cảm nhận được những mất mát to lớn về môi trường sống nói chung do sự phát triển quá nhanh và thiếu kiểm soát đem lại trong hai thập niên qua. Tài nguyên Nước không phải là vô hạn, nếu chúng ta sử dụng mà không biết bảo vệ và gìn giữ thì nguồn tài nguyên ấy sẽ mất đi.

Đây là hoạt động mà đứng từ vị trí tổ chức điều phối, chúng tôi đánh giá là thành công cao. Đặc biệt, với cuốn sách ảnh lần này về chủ đề Đồng bằng Sông Cửu Long: Đối mặt và Thích ứng thật sự có ý nghĩa khi trên dòng chính MeKong hiện nay đã và đang có kế hoạch xây dựng các đập thủy điện. Một khi các đập chặn dòng tích nước thì phía hạ lưu là vùng ĐBSCL sẽ bị ảnh hưởng rất lớn, phù sa sẽ không về nữa, cá sẽ ít dần đi, nước mặn sẽ xâm nhập vào đất liền khiến cho cuộc sống người dân sẽ bị ảnh hưởng nghiêm trọng.

Thay mặt tổ chức điều phối
Trung tâm Bảo tồn và Phát triển Tài nguyên Nước
TS. Đào Thị Việt Nga

1

MÔI TRƯỜNG BỊ ẢNH HƯỞNG

HOW THE RIVER ECOLOGY IS AFFECTED

Chuyển mùa mặn đắng!

Cuối tháng 5/2016, những cánh đồng ở Thạnh Thới An (huyện Trần Đề, Sóc Trăng) nứt nẻ, vàng khè màu phèn, báo hiệu vụ lúa Hè - Thu sẽ trễ hơn 1 tháng. Nhà nông phải tích rơm để dành ủ cho trâu bò ăn phòng hạn. Giọt đắng dành cho người nông dân là khi trễ vụ thì mọi khoản chi phí như phân bón, thuốc trừ sâu... sẽ tăng. Chỉ trễ vụ 1 tháng thôi, người làm lúa sẽ lỗ sặc gạch"!

Season change

At the end of May 2016, fields in Thanh Thoi An, Tran De district, Soc Trang province get dry and cracked and are covered by yellow acid sulfate soil, signaling that the coming summer-fall crop will fall 1 month behind schedule. Farmers have to save hay for cattle in case of the drought. A late crop means an increase in expenditures such as fertilizers and pesticides. It means farmers will endure a great loss.

Ảnh/photo ***Cao Thành Long***

Hạn mặn ở Đồng bằng Sông Cửu Long
Từ đầu năm 2016, hạn hán và xâm nhập mặn kéo dài tại 10/13 tỉnh, thành phố khu vực Đồng bằng sông Cửu Long với rất nhiều hậu quả nghiêm trọng. 220.000 ha lúa và hoa màu bị chết, hàng trăm ngàn hộ dân bị thiếu nước sinh hoạt. Thậm chí, Khu bảo tồn đất ngập nước Láng Sen (Long An) phải huy động nhiều máy bơm nước công suất lớn để cứu lấy những bãi ăn của chim trong khu bảo tồn.

Drought and salinity in the Mekong Delta
Serious droughts and salinity caused by El Niño have left significant damage in 10/13 provinces and cities of the Mekong Delta since early 2016. 220,000 hectares of rice and secondary crops have been lost and hundreds of thousands of households are short of freshwater. In Lang Sen Wetland Reserve in Long An province, people have to pump water to save grass--the food for birds--in the Reserve.

Ảnh/photo: ***Võ Văn Bằng***

Quân đội tặng nước ngọt cho dân trong vùng thiếu nước sinh hoạt gay gắt.
Soldiers brings freshwater to those who are suffering from serious drought.

Nông dân ngậm ngùi chứng kiến cảnh cây lúa sau bao ngày nắng mưa vất vả nay nghẹn đòng, chết khô, "kéo cờ trắng"
After many days taking care of their crops, farmers are so sad to see their attempts go down the drain. The rice now dies because of drought.

Ao Bà Om nhìn từ trên cao
Ba Om Pond seen from above.

Thắng cảnh Ao Bà Om - Huyện Châu Thành Tỉnh Trà Vinh 100 năm qua mới có tình trạng này - vị sư Cả trụ trì ngôi chùa nằm cạnh ao cho biết.

The Abbot of the Pagoda located near the Pond said "It's the first time in the last 100 years that the Pond is this dry."

Bà con tranh thủ vét những thùng nước cuối cùng để cứu lúa.
Local people take the last water cans to save their rice.

Khi dòng sông không còn nước
Do biến đổi khí hậu, do con người xây đập thuỷ điện thượng nguồn trên dòng Mekong nên nhiều kênh ngòi, sông rạch thiếu nước, cuộc sống người dân gặp khó khăn, không thể chăn nuôi, trồng trọt được nữa...

When the river runs out of water
Climate change and upstream hydropower dams on the Mekong have reduced the water running downstream. Consequently, communities' lives have encountered many difficulties because they can no longer farm or raise livestock.

Ảnh/photo: ***Lâm Minh Nhựt***

Dấu chân phèn mùa hạn
Giữa tháng tư năm 2016 - đỉnh điểm của mùa hạn, nắng đốt lửa trên đồng. Những dấu chân thăm đồng từ đầu mùa vẫn "bám như vết máu khô". Phèn lên theo những vết nứt rồi được mang xuống và đọng lại, phản chiếu nỗi lo của nhà nông.

Footprint in drought and salinity season
The fields are burnt at the peak of the 2016 drought in April. The footprints of farmers on their fields from early dry season look like dry blood stains. The footprints, filled by acid sulfate soil through cracks, reflect the worries of these farmers.

Ảnh/photo: ***Cao Thành Long***

Giải nhất tháng 6/2016/First Prize June 2016

Đồng chua đất mặn
Mùa khô 2016 kéo dài thật khốc liệt, dù những trận mưa đầu mùa đã đến nhưng ở Bến Tre vẫn còn nhiều cánh đồng khô nước, nhiễm mặn, đất nứt nẻ với lớp phèn vàng sậm phủ lên.

Acid sulfate fields, salty soil
2016 drought is severe [in the Mekong Delta]. Although early season rain has come in Ben Tre province, many fields still lack water. The soil becomes salty, cracked and covered by a layer of dark yellow acid sulfate soil.

Ảnh/photo: ***Lê Anh Tuấn***

Cánh đồng chết

Thực tế hiện nay là hàng trăm hecta lúa và hoa màu các tỉnh đồng bằng Sông Cửu Long bị nhiễm mặn. Nguyên do là mực nước các dòng sông xuống thấp, hạn hán kéo dài, nước biển xâm lấn gây tình trạng nhiễm mặn nguồn nước. Ảnh: Cánh đồng lúa và hoa màu tại huyện Trần Đề - Sóc Trăng không thu hoạch được do cháy lá và lép hạt.

Dead field

Hundreds of hectares of rice and secondary crops in the Mekong Delta provinces have to cope with salt intrusion. Low water levels in the rivers, prolonged drought, and salt intrusion all make freshwater become saltier. This photo captures the image of an unharvestable field of rice and secondary crops in Tran De district, Soc Trang province, unusable due to dry leaves and empty seeds.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Vinh Hiển***

Dòng kênh khát

Hạn mặn kéo dài ở đồng bằng sông Cửu Long năm 2016 đã gây ra nhiều thiệt hại nghiêm trọng. Nước ở dòng kênh nối liền sông Ông Đốc ra biển Tây (huyện Trần Văn Thời, Cà Mau) cạn gần tới đáy, ảnh hưởng rất nhiều đến sản xuất và giao thông.

Thirsty canal

Prolonged drought and salinity in the Mekong Delta in 2016 have caused significant losses. The canal connecting Ong Doc River and West Sea (Tran Van Thoi district, Ca Mau province) is so dry that its river bed is visible; this significantly affects both cultivation and transportation.

Ảnh/photo: ***Huỳnh Quang Thiện***

Khi dòng kênh xanh
Nước sông thường đục màu phù sa. Nhưng đầu mùa mưa 2016, nước của nhiều kênh rạch ở ĐBSCL bỗng đổi qua màu xanh trong. Nguyên do là gặp hạn nặng, thiếu nước khiến phù sa ít đi, đất dậy phèn, nước mưa đầu mùa kéo phèn xuống kênh rạch tạo nên hiện tượng kết tủa, nước trở nên xanh trong.

Green canals
River water is normally red due to abundant sediment. However, water in many canals in the Mekong Delta turned green at the beginning of the 2016 rainy season. Severe drought, less water and sediment all increase acid sulfate soil. Early rains then push the acid sulfate soil into the canals and the water turns green.

Ảnh/photo: ***Lê Anh Tuấn***

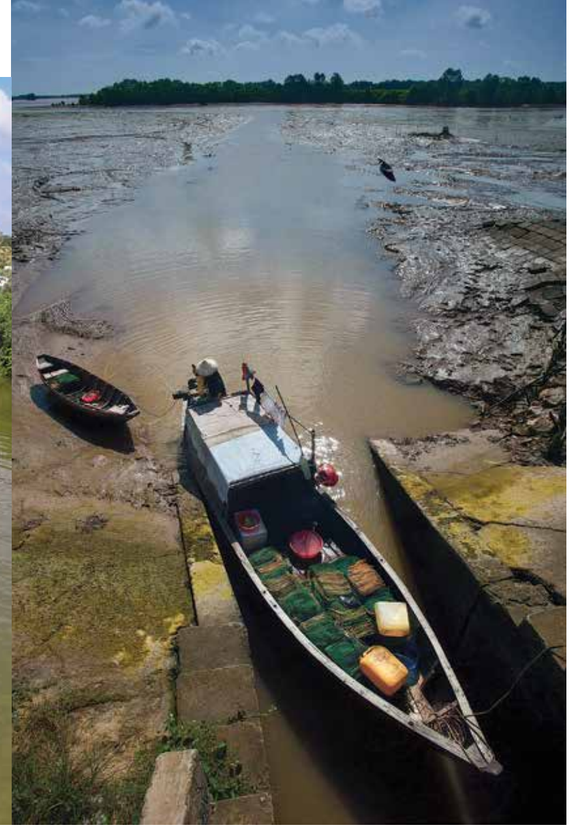

Sông cạn
Các con sông ở miền Tây Nam Bộ đang ngày một ít nước dần, ngư dân vùng cửa biển giáp sông như ở Cầu Ngang phải len lỏi vào sâu tới các nhánh nhỏ để neo ghe và lấy nước sinh hoạt.

Dry river
Rivers in the Mekong Delta are running out of water. Fishers in coastal areas such as Cau Ngang must now go further inland to get fresh water.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Minh Thành***

Mùa cạn
Sau những chuỗi ngày nắng hạn hoành hành, con sông cạn còng lưng cõng những chiếc ghe không thể di chuyển được ở khu Điện Gió (Bạc Liêu)

Dry season
After many days of drought, river water is insufficient for boats to move as normal in Dien Gio of Bac Lieu province.

Ảnh/photo: ***Trần Minh Trí***

Con sông hoá thành kênh
Tháng 4 là đỉnh điểm của mùa hạn khủng khiếp 2016. Hai bờ sông nhô ra những mảng đất khô cằn. Người ta tranh thủ những lúc thiếu nước để kiên cố 2 bờ sông.

River turned into canal due to lack of water
April was the peak of the 2016 drought. Low water reveals patches of dry land along the banks. During the drought, people upgrade the banks.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Khiêm***

Khát giữa 9 dòng sông
Những tháng đầu năm 2016, đồng bằng sông Cửu Long bị hạn mặn xâm nhập gay gắt. Hàng trăm ngàn người dân ở ven biển như Bến Tre, Kiên Giang, Tiền Giang,... thiếu nước ngọt và phải chạy ghe hàng chục cây số để mua nước ngọt.

Thirst in the Mekong River
Early 2016, the Mekong Delta endures devastating drought and salinity. Hundreds of thousands of people in coastal provinces of Ben Tre, Kien Giang and Tien Giang have insufficient freshwater and they must ride the boats tens of kilometers to buy freshwater.

Ảnh/photo: ***Hồ Quốc Minh***

Giải nhì 2016/Second Prize 2016

Hãy cứu lấy dòng sông

Con người đã vô tình không tôn trọng môi trường sống của mình bằng cách xả chất thải vô tội vạ xuống dòng sông... Chúng ta sẽ phải trả giá nếu không thay đổi thói quen xấu này.

Save the river

People disrespect our environment when they discharge too much waste into the river. We will have to pay a high price should this habit not change.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Trang Kim Cương***

Sự cạn kiệt của một thương cảng

Thương cảng Bãi Xàu (Thị trấn Mỹ Xuyên, Mỹ Xuyên, tỉnh Sóc Trăng) vốn nổi tiếng ở miền Nam vào thế kỷ 18-19. Một đoạn sông đã bị lấp do quy hoạch, tạo nên hiện tượng bồi lắng và làm cạn kiệt dòng sông. Bây giờ thì trừ lúc có con nước rong thì khúc sông này thường bị phơi đáy với đủ loại rác thải.

A quiet port

Bai Xau port (My Xuyen Town, My Xuyen district, Soc Trang province) was a famous and busy port in the south of Vietnam during the 18th and 19th centuries. A segment of the river was filled due to planning and the river became dry. Now the riverbed containing all kinds of garbage is visible.

Ảnh/photo: ***Huỳnh Vũ Lam***

Chợ Cái Nước
Đủ loại rác thải đang gây ô nhiễm môi trường sống ở khu vực ven sông chợ Cái Nước (huyện Cái Nước, Cà Mau). Rất cần những giải pháp tích cực từ chính quyền địa phương và cộng đồng dân cư..

Cai Nuoc market
All kinds of garbage pollute the environment in Cai Nuoc market, near a river in Cai Nuoc district, Ca Mau province. It is necessary that the authorities and communities find solutions for this problem.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Công Khang Ninh***

Ô nhiễm một dòng sông
Dòng sông bị ô nhiễm nặng cá bị ngộp và chết nổi lên trên mặt sông.

A polluted river
The river is so polluted that fish get choked and killed. They die floating on the river.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Ngọc Hải***

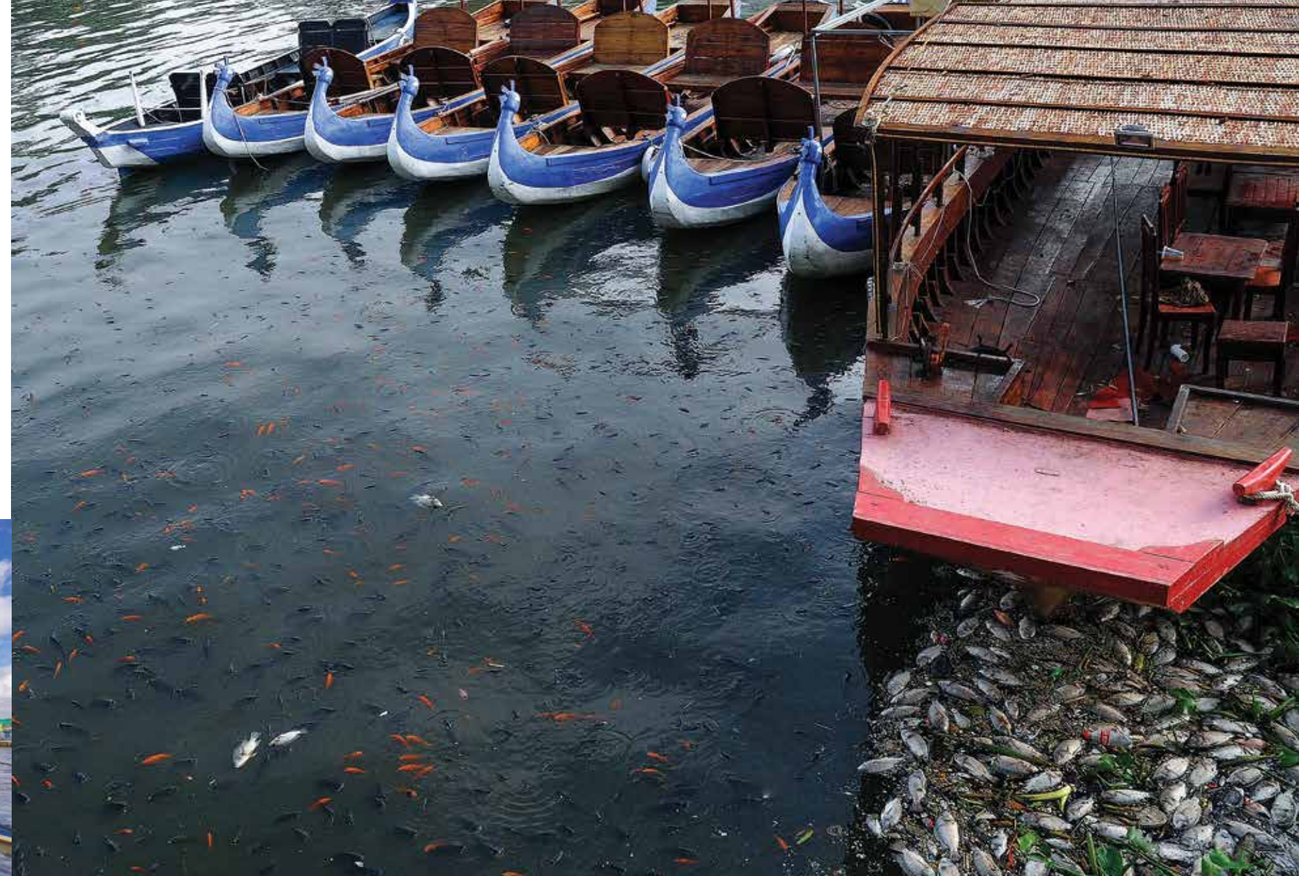

Dòng sông rác
Lâu nay, dòng chảy của kênh Quản Lộ, Phụng Hiệp (đoạn ngay cống Cà Mau) bị chặn lại chỉ vì cái cống vô dụng: Cống được xây lên để ngăn mặn trữ ngọt, nhưng rồi bỏ không. Rác thải của đô thị Cà Mau theo đó cũng trôi về đây và thường ứ lại nhiều ngày trước khi trôi đi... Rồi đây, dòng sông sẽ dần thành dòng rác.

Flow of water, flow of garbage
The flow of Quan Lo - Phung Hiep canal (near Ca Mau drain) has been blocked for a while by the useless sluice. The sluice was intended to prevent salt intrusion and save freshwater, but now it is of no use: waste from Ca Mau city flows to this drain and remains for days before it is able to flow away. The river is now nothing but a flow of garbage.

Ảnh/photo: ***Hồ Quốc Minh***

Sên vuông tôm
Nuôi tôm công nghiệp đang phát triển rầm rộ ở ven biển ĐBSCL. Lợi nhuận từ nuôi tôm đôi lúc rất cao nhưng tiềm ẩn nhiều rủi ro về ô nhiễm, dịch bệnh. Ao tôm thường nhiễm độc hữu cơ do mật độ nuôi cao, thức ăn và chất thải. Đầu mùa mưa, nhiều chủ ruộng nuôi tôm phải vệ sinh ao (tiếng địa phương gọi là "sên vuông tôm"). Trên thực tế, việc này cũng lây lan nguồn ô nhiễm tới các nguồn nước xung quanh.

Shrimp ponds
Centralized shrimp farming is developing rapidly in coastal areas in the Mekong Delta. Farmers sometimes earn high profits. Some risks are pollution and diseases of the shrimp. Shrimp ponds are organically contaminated due to stocking density, food and waste. Early each rainy season, pond owners have to clean the ponds. This activity threatens to pollute nearby water resources.

Ảnh/photo: ***Lê Anh Tuấn***

Làng cá bè Sông Tiền

Những năm gần đây, việc nuôi cá bè ở hai bờ sông Tiền của cù lao Thới Sơn (thuộc 2 tỉnh Tiền Giang và Bến Tre) phát triển khá mạnh, dẫn đến nguồn nước khu vực này bị ô nhiễm trầm trọng, đã có hiện tượng cá chết hàng loạt tại các bè cá này vào năm 2015.

Ngoài việc phải quan tâm đến công tác quy hoạch từ các cấp chính quyền nhằm đảm bảo nguồn nước sạch, thì các hộ nuôi cá bè cũng cần cam kết giữ gìn vệ sinh chung, không xả rác, phóng uế xuống dòng sông.

Fishing villages in Tien river

In the last few years, raising fish cage has been developed on both sides of the Tien River near Thoi Son isle in Tien Giang and Ben Tre provinces. Waste from these fish cases, unfortunately, have seriously polluted the water. Massive fish deaths happened in these villages in 2015. Besides having appropriate planning by authorities, it is necessary that the communities commit to protect the environment, especially not to dump garbage to the river.

Ảnh/photo: ***Kiều Anh Dũng***

Làng cá bè bên sông Tiền ở Tiền Giang
Fishing villages in Tien river in Tiền Giang

Làng cá bè bên sông Tiền ở Bến Tre
Fishing villages in Tien river in Ben Tre

Cuộc sống ở Vàm Xoáy
Sông ngòi ở Đất Mũi (huyện Ngọc Hiển, Cà Mau) chằng chịt, có nhiều cửa sông giáp với biển Đông. Kinh tế hộ gia đình nơi đây phần lớn là nhờ vào nuôi trồng thủy sản và đánh bắt tôm cá từ sông và biển. Nước biển dâng cao và xâm nhập mặn đã, đang và sẽ luôn là vấn đề đáng lo ngại.

Life in Vam Xoay (Dat Mui commune)
In Dat Mui commune, Ngoc Hien district, Ca Mau province, there are many crisscrossing rivers emptying into the East Sea. Household economies depend principally on marine resources. Salt intrusion is a big concern of the people.

Ảnh/photo: ***Phạm Trí Nhân***

Một người dân tranh thủ sửa lại căng nhà bị sống đánh sập.
Villagers try to repair their houses.

Những thân cột nhô lên cho thấy vài tháng trước nơi đây từng là nhà ở. Lính biên phòng thường đến đây nắm tình hình và giúp dân mỗi khi có sự cố....
Borderland security helped local people when disaster came. (The stilts are the remains of the houses that once were there)

Khi thủy triều xuống, phong cảnh cửa sông Vàm Xoáy càng trở nên yên bình, thơ mộng, và rất hữu tình.
Where river and sea meet is scenic

Nước lên và xuống rất nhanh, sau đó là... điêu tàn, đổ nát.
Water rises and falls very quickly, leaving torn houses.

Nhà ở đây đa phần là nhà sàn, vách lá - thuận tiện đối phó với nước sông dâng lên hằng ngày .
Most of the houses here are built on stilts with walls made of leaf, convenient for the daily water level change .

Mùa nước nổi

Mùa mưa lũ, con sông vốn thơ mộng bỗng trở nên hung dữ, nước chảy xiết làm ngập nhà cửa ruộng vườn, gây ra thiên tai bão lũ với biết bao cảnh đời đau khổ. Suy cho cùng là do con người chúng ta gây ra: chặt phá cây rừng vô tội vạ, ngăn sông đắp đập làm thủy điện v.v. . . Cần làm những hành động vì môi trường như bảo vệ rừng phòng hộ, trồng cây chắn gió, nạo vét kênh mương, khai thông dòng chảy...

Flooding season

In flooding season, the river, once peaceful, now turns fierce. Water submerges gardens and houses, causing more difficulties for the lives of the local people. But people are the cause of these disasters, as they cut down trees in the forest or block rivers with dams. It is necessary for people to protect the forests, plant more trees, and dredge rivers and canals.

Ảnh/photo: ***Hiếu Minh Vũ***

Đôi bờ... mặn - ngọt

Giữa mùa hạn 2016, tìm một mảng xanh ở Cù Lao Dung (Sóc Trăng) thật là khó. Nền đất bằng với đáy sông nên nước mặn lừng qua bờ bao, bờ cáu, bờ đập vô trong mương vườn, ruộng mía. Muốn tháo nước cũng đành chịu. Mía, khoai cứ "háp" từ từ... từ từ rồi khô luôn. Quá lo lắng vì thiếu nước ngọt, nhiều người đã sên thêm mương, lót bạt ni-long để chứa nước máy (ảnh dưới) hoặc để qua đêm để hứng nước tưới rau.

Between salty side and freshwater side of the river

It is really difficult to spot a green space in Cu Lao Dung Isle (Soc Trang province) in the middle of the 2016 drought season. Salt water intrudes into gardens and sugarcane fields. It is impossible to drain this water from fields to the river. Sugarcane and potatoes get drier and drier. Worried about freshwater shortage, local people dig more canals and put plastic to collect water from taps or take water dripped overnight to water vegetables.

Ảnh/photo: ***Cao Thành Long***

Mực nước dâng
Nước biển dâng, nước sông tràn vào bờ và gây xói mòn, ảnh hưởng đến các tuyến giao thông và làm hư hại các công trình, bờ, kè...

Water rises
Sea level rises and water levels in rivers rise, causing erosion and affecting waterway transportation. This also damages irrigation systems and dykes.

Ảnh/photo: ***Trịnh Quang Minh***

Cứu lấy sông Vân
Việc xử lý ô nhiễm môi trường nói chung và sự trong lành của các dòng sông nói riêng, đòi hỏi sự chung tay của các cấp, các ngành và toàn thể cộng đồng, mà cốt lõi là ý thức của người dân.

Save Van river
Solving environmental pollution and keeping rivers clean requires synchronized actions among all levels and sectors and communities. Also, one important issue is making people aware of the problems.

Ảnh/photo: ***Lâm Văn Đời***

Giải nhất tháng 8-2015/First Prize August 2015

Gia cố bảo vệ lúa vụ ba

Thay đổi dòng chảy và một phần do làm lúa vụ ba nên con nước đổ về các sông nhiều hơn, tạo nên vòng xoáy làm sạt lở đất hai bên bờ. Nước không tràn đồng theo tự nhiên như trước nữa làm mất đi lượng phù sa và nguồn cá thiên nhiên đồi dào.

Protecting the 3rd rice crop

Flow changes and partially due to 3rd rice crops that have caused more water to run in the rivers, creating spiral waves which cause landslides in the river banks. Water does not naturally overflow into fields as it did before; this reduces beneficial sediments and harms the fisheries.

Ảnh/photo: ***Lâm Minh Nhựt***

When the river becomes fierce

Sand over-extraction changes river flows, making them fiercer when flood comes. No matter how hard we try to reinforce the rivers, channels and dykes, landslides are unavoidable. These photos shows only a small part of the detrimental human-caused environmental effects.

Ảnh/photo: ***Lâm Minh Nhựt***

Khi dòng sông hung dữ

Dòng sông bị thay đổi dòng chảy và trở nên hung dữ khi lũ về do ảnh hưởng của việc khai thát cát quá mức cho phép. Dù có gia cố bao nhiêu thì con sông, kênh rạch hay đê bao cũng khó tránh khỏi sạt lở. Những tấm ảnh này chỉ là một phần của sự tác động môi trường gây nên, trong đó có con người.

Giải ba tháng 6-2016/Third Prize June 2016

Cống đập Ba Lai

Dự án ngọt hoá Bắc Bến Tre khuyến khích người dân sản xuất lúa bằng việc ngọt hoá khu vực có hệ thống cống. Tuy nhiên, nhiều người dân vẫn lấy nước mặn từ giếng, hay thậm chí dùng muối để làm mặn nước để nuôi tôm. Trong ảnh là một trong 9 hạng mục của dự án là Cống đập Ba Lai (được đưa vào sử dụng năm 2002), một trong những công trình thủy lợi lớn nhất Đồng bằng Sông Cửu Long.

Ba Lai Drain

Freshwater provision to North Ben Tre project-built irrigation systems to encourage farmers to produce more rice. However, people are so keen to raise shrimp that they take salty water from wells or even put salt into water. In photo: Ba Lai sluice, one among 9 projects (in operation since 2002), is one of the largest irrigation systems in the Mekong Delta.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Khiêm***

Cái cống cũ

Xây cống thủy lợi phục vụ sản xuất nông nghiệp, thủy sản... là cần thiết. Nhưng cần có tầm nhìn dài hạn và thực tế, để tránh lãng phí.

The old sluice

It is necessary to construct irrigation systems for agricultural and fisheries purposes. However, it is also important for decision makers to have long-term practical vision to avoid wasteful construction.

Ảnh/photo: ***Đỗ Minh Tuấn***

Nuôi tôm trong vùng ngọt

Việc xây dựng các công trình khổng lồ nhằm mục đích ngọt hoá để ưu tiên cho việc sản xuất lúa đã làm thay đổi các hệ sinh thái nước mặn - ngọt và sinh kế của người dân. Nhiều hộ dân ở huyện Ba Tri (Bến Tre) đã quyết định nuôi tôm trong vùng quy hoạch sản xuất lúa.

Raising shrimp in freshwater region

Because priority is given to producing a triple rice crop, large scale constructions have been built for the provision of fresh water, changing salt and freshwater ecologies as well as local people's livelihoods. Many households in Ba Tri district of Ben Tre province decided to raise shrimp in land planned for rice production..

Ảnh/photo: ***Nguyễn Khiêm***

2

LỢI ÍCH TỪ DÒNG SÔNG

BENEFITS FROM THE RIVERS

Thủy sản quý hiếm
Ngư dân Vĩnh Long bắt được cá hô "khủng" quý hiếm tại sông Tiền (xã Mỹ An - Huyện Mang Thít - tỉnh Vĩnh Long)

Rare fish
Fishers in Vinh Long province caught a giant rare barb in a segment of Tien River in My An commune, Mang Thit district, Vinh Long province.

Ảnh/photo: ***Phạm Trí Nhân***

Cánh hoa chiều trên sông
Hình ảnh quăng chài đánh bắt cá từ lâu đã trở thành nét sinh hoạt đặc trưng của người dân quê tôi, là kế mưu sinh của nhiều hộ gia đình. Một bức tranh quê yên bình và lôi cuốn.

A flower petal on the river in the afternoon
Fishers casting fishnets has long been a very familiar image to villagers in my hometown. This is a principal livelihood. A peaceful and tranquil rural image.

Ảnh/photo: ***Lý Phú Tại***

Đồng hành
Người dân vùng sông nước Cửu Long có nhiều cách đánh bắt tôm cá, tìm kế mưu sinh. Chài lưới là một cách đánh bắt cá rất hay (đi 1 mình hoặc với bạn đồng hành).

Accompany
Citizens in the Mekong Delta use many techniques for of fishing; casting nets is one method. The fishers may fish go alone or in groups.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Trung Kiên***

Làng bè Châu Đốc
Mô hình nuôi cá bè dùng nguồn nước tự nhiên từ sông Mekong đã góp phần phát triển thủy sản ở Làng bè Châu Đốc (An Giang).

Chau Doc Fishing village
Fishing villages using natural river water from the Mekong River contribute to aquatic resources development in Chau Doc, An Giang province.

Ảnh/photos: ***Hiếu Minh Vũ***

Giải nhất tháng 7-2016/First Prize July 2016

Rạch An Nô mùa "Nước pha chè".
Đầu tháng 6 là mùa của lũ cá rô phi, cá dành, cá mè vinh ở vùng ngọt đổ xuống kiếm ăn. Chiều mát cũng là lúc những thanh niên ở Rạch An Nô (xã Thạnh Thới An, huyện Mỹ Xuyên, tỉnh Sóc Trăng) giăng lưới ba mành và đuổi cá. Chỉ hơn nửa giờ giăng-đuổi-gỡ cá là đã có thể thu gần chục ký cá các loại.

An No canal
Early June, tilapia and carp migrate downstream from freshwater streams for food. Boys often go fishing late afternoon in An No canal, Thanh Thoi An commune, My Xuyen district, Soc Trang province. After only half an hour, they might catch nearly ten kilos of fish.

Ảnh/photos: ***Cao Thành Long***

Dòng sông quê
Không chỉ tắm mát cho cây xanh trái ngọt, hạt lúa trĩu bông bởi vì phù sa nồng nàn, lưu vực sông Vàm Cỏ Tây còn là vùng trọng điểm nuôi tôm sú của Tỉnh Long An. Xin hãy cùng chung tay giữ gìn màu xanh của dòng sông..

River in my hometown
Thanks to Vam Co Tay River, local people in Long An province can grow fruits and cultivate rice. The conditions also favor raising shrimp, making it one of the areas of highest shrimp production of Long An. Let's keep the river clean.

Ảnh/photo: ***Võ Văn Bằng***

Sông chẳng phụ người
Sáng ra bến nước trước nhà, với cách thức giản đơn cũng có thêm mớ cá phụ vào tiền chợ hàng ngày. Dòng sông không phụ lòng người, dâng cho người sản vật, nhưng cũng rất cần con người bảo vệ, gìn giữ..

Rivers always benefit people
People used to catch fish easily and sell them to earn their living. Rivers provide people with abundant resources. They need to be protected by people...

Ảnh/photo: ***Đinh Công Tâm***

Gặt lúa xếp dải
Mỗi vụ mùa, vùng châu thổ sông Cửu Long này có thể cung cấp gần 7 triệu tấn lúa, năng suất sinh học ở đây gần như cao nhất thế giới. Việc đồng áng đã được cơ giới hoá gần như toàn bộ. Tuy nhiên, vùng đất đảm bảo an ninh lương thực cho cả nước đang phải chịu nhiều sức ép về sự thay đổi nguồn nước và khí hậu.

Ribbons of rice
With each crop, the Mekong Delta produces nearly 7 million tons of rice. The biological productivity of this region is almost the highest in the world. Farming is now mostly mechanized. However, this rice bowl of Vietnam is under threat from water degradation and climate change.

Ảnh/photo: ***Lê Anh Tuấn***

Giải nhì tháng 8-2016/Second Prize August 2016

Lặng nhìn
Với nhiều người, đi câu là thư giãn, là giải trí. Với ông, đi câu là mưu sinh... con thuyền phong trần, già nua, cũ kỹ như chính ông vậy!

Observe quietly
To many people, fishing is a sport or a hobby. To this old man, fishing is his livelihood. Old boat, old man.

Ảnh/photo: ***Trần Nhật Anh***

Giải ba 2016/Third Prize 2016

Sinh thái Tràm Chim

Những năm gần đây, do biến đổi khí hậu lượng nước từ dòng sông Mekong cạn dần, đặc biệt là nước lũ không về đã làm ảnh hưởng rất nhiều đến hệ sinh thái và động, thực vật tại Vườn quốc gia Tràm Chim (Đồng Tháp) là một khu đất ngập nước trong hệ thống rừng đặc dụng Việt Nam. Sếu đầu đỏ (loài cực kỳ quý hiếm, có tên trong sách đỏ) đã không về bởi nguồn thức ăn là cỏ năng đã cạn kiệt. Đời sống của người dân khó khăn hơn do nguồn lợi thủy sản mùa lũ nay không còn nữa. . .

Tram Chim National Park biodiversity

Because of climate change there has been less water in the Mekong River in recent years. Especially, unusually low water during the flood season has badly affected the ecosystem-both fauna and flora-of Tram Chim National Park in Dong Thap province. Red-headed cranes (a rare species, named in the Red List) no longer come because their food, water chestnut, is exhausted. The lives of local people are becoming more difficult due to a decline in the resources brought by flood season.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Vinh Hiển***

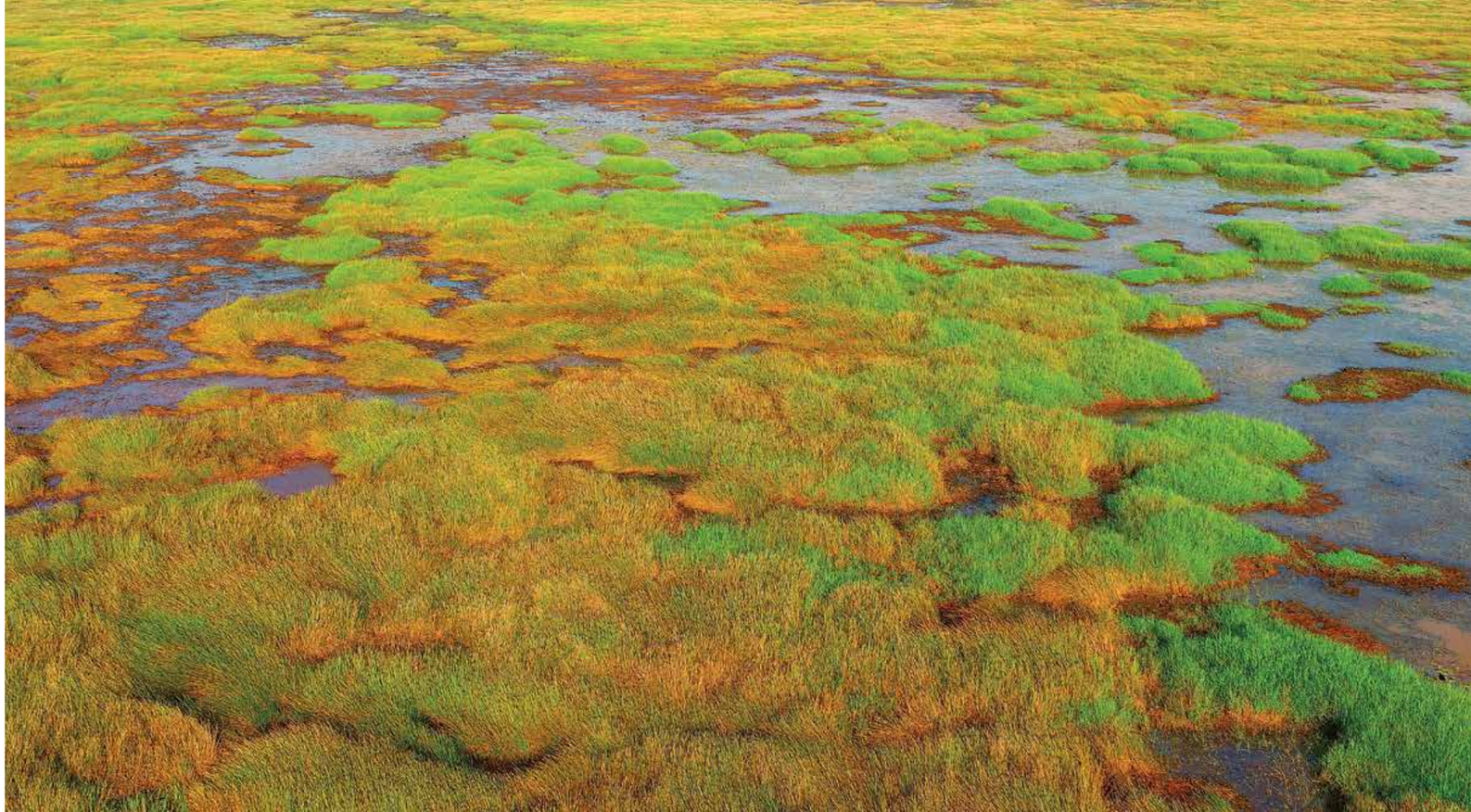

Khai thác cát sông

Đã từ lâu, tình trạng khai thác cát sông diễn ra thường xuyên khắp các sông ngòi từ Bắc vào Nam do các doanh nghiệp được cấp phép và đội ngũ "Cát tặc" gây sạt lở nghiêm trọng, thay đổi dòng chảy, ảnh hưởng đến môi sinh... Rất mong các cơ quan chức năng có những giải pháp xử lý chặt chẽ và đồng bộ trong khâu quản lý.

Sand exploitation

Prolonged sand exploitation from rivers over the country by both legal and illegal miners has resulted in serious erosion, flow diversion, environmental change, etc. We hope that the authorities will issue realistic solutions and adopt synchronized management to save the river.

Ảnh/photo: ***Phạm Trí Nhân***

Nếu tình trạng này cứ kéo dài thì hệ luỵ không thể lường trước được
If this situation continues, the consequences will be devastating

Trên khắp các con sông....
Những chiếc cẩu to lớn thọc xuống lòng sông lấy đi hàng nghìn m^3 cát mỗi ngày.
Over the river...
huge crane trucks take thousands of cubic meters of sand everyday

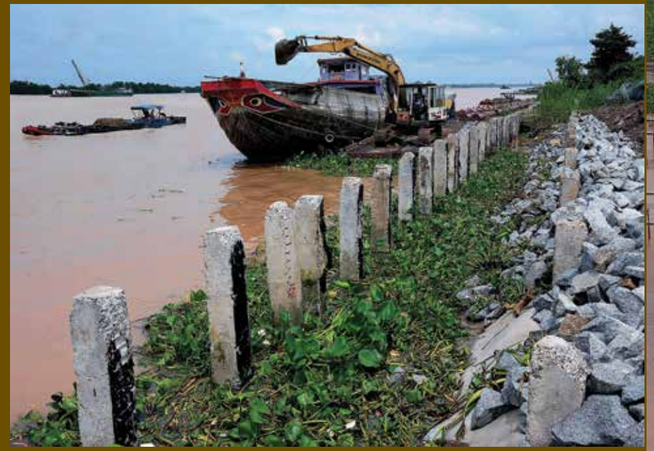

Nghịch lý là: ngoài sông thì vô tư khai thác cát; trong bờ lại tính chuyện kè bờ với những nguồn kinh phí không lồ
It is paradoxical that while miners exploit sand in the rivers, a huge amount of money has been spent on riverbank reinforcement

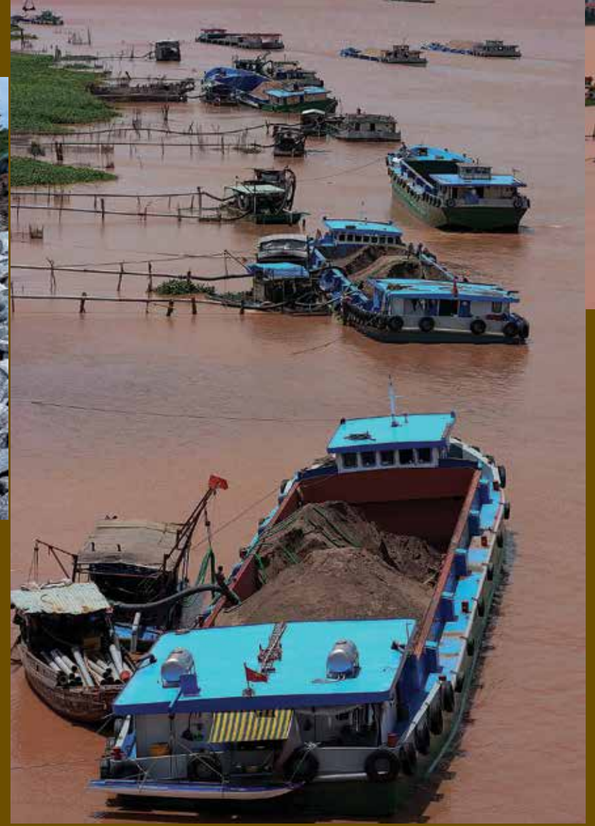

Hệ thống bơm cát
sand pumping services

Hàng chục sà lan cát hoạt đông rầm rộ hết công suất
tens of barges are working at their full capacity

Với phương cách này thì chỉ cần 1 giờ là có thể san lấp một diện tích rộng hàng trăm m^2 mặt đất.
It takes only 1 hour to fill an area of hundreds of square meters on the ground

Công việc thường ngày
Công việc thường ngày của cư dân làm nghề sản xuất gạch ngói, bên bờ của một dòng sông thuộc tỉnh Đồng Tháp.

Daily work
The photo captures the daily work of people who produce bricks and roof tiles by the riverside in Dong Thap province.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Nam Phương***

Bên dòng sông Cái Tàu
Nhà máy khí, điện, đạm bên sông Cái Tàu.

By the side of Cai Tau River
Gas, electricity and fertilizer plants by Cai Tau River.

Ảnh/photo: ***Lâm Văn Đời***

Giải ba tháng 7-2016/Third Prize July 2016

Sau những công trình nhiệt điện than ở Trà Vinh

Vùng cửa sông Hậu (huyện Duyên Hải, tỉnh Trà Vinh) xưa kia bạt ngàn rừng ngập mặn. Từ khi có dự án phát triển cụm 4 nhà máy nhiệt điện than do EVN (Việt Nam) và EPC (Trung Quốc) xây dựng thì môi trường và sinh kế ở đây bị đảo lộn gần như hoàn toàn. Hàng trăm hecta rừng ngập mặn bị dọn sạch. Hệ sinh thái sông - biển có tính đa dạng sinh học cao đang bị đe dọa nghiêm trọng. Người dân buộc phải tái định cư nơi khác, hoặc ở lại thì không thể canh tác vì nguồn nước bị chặn, bị ô nhiễm bởi khói và tro bụi của những lò đốt than.

Behind the coal-fired power plants in Tra Vinh

There was a time when mangrove forests covered the whole river mouth area of Hau river (Duyen Hai district, Tra Vinh province). Since four coal-fired power plants were built by EVN (Vietnam) and EPC (China), the environment and livelihoods of local people have been turned upside down. Hundreds of hectares of mangrove forests have been cleared. Highly-biodiverse river-sea ecological systems are exposed to enormous threats. Local people have been displaced. Those who stay are unable to cultivate, as water is blocked or polluted by smoke and ashes from the coal-fired plants.

Ảnh/photo: ***Lê Anh Tuấn***

Dòng sông - nguồn sống
Có sông là có làng mạc. Có nước là có ruộng vườn. Sự trù phú theo con sông mà lan tỏa...

River – a lifeline
Villages mushroom by rivers. River water fuels fertile gardens. Prosperity spreads from the rivers.

Ảnh/photo: ***Đinh Công Tâm***

Thịnh vượng
Đất Mũi (Cà Mau) luôn phồn thịnh, người dân sống chủ yếu dựa vào các nguồn thủy sản. "Tắc ráng" là phương tiện đi lại trên sông mà nhà nào cũng phải có.

Prosperity
Dat Mui in Ca Mau province is a prosperous area where local people's main livelihood depends on rich aquatic resources. Tac rang (a boat made by local people) is a means of transport owned by every household.

Ảnh/photo: ***Phạm Trí Nhân***

Chuyến phà trên sông
Từ An Giang muốn qua Kiên Giang phải đi phà - nét đặc trưng của giao thông đường sông vùng đồng bằng sông Cửu Long.

The ferry
People from An Giang go to Kien Giang must take the ferry. This is a common transportation method in the Mekong Delta.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Quốc Huy***

Nơi cửa sông
Không chỉ giúp cho lưu thông hàng hoá từ miền Tây về TP HCM và ngược lại, sông Vàm Cỏ còn mang trong mình một lượng phù sa lớn bồi đắp cho sự giàu có của vùng cửa sông này.

River mouth
Vam Co River not only is a waterway to transport goods between Ho Chi Minh City and the Mekong Delta. It also provides abundant sediment to enrich this river mouth.

Ảnh/photo: ***Võ Văn Bằng***

Sông Tô Châu-Hà Tiên
Dòng Tô Châu hiền hoà góp phần đảm bảo giao thông và phát triển kinh tế biển của Hà Tiên.

To Chau River in Ha Tien
Gentle To Chau River contributes to transportation and coastal development for Ha Tien.

Ảnh/photo: ***Võ Văn Hoàng***

Bên dòng Sa Giang
Dòng Sa Đéc hoà mình với nhịp phát triển của làng hoa Sa Đéc, tạo nên một phong cảnh nên thơ và mộc mạc. Trong ảnh: Vận chuyển hàng hoá ra bãi tập kết bằng ghe, xuồng.

By Sa Dec River
Sa Dec River supports the development of Sa Dec flower village, creating a poetic and rustic scenery. The photo captures an image of a boat transporting flowers.

Ảnh/photo: ***Hiếu Minh Vũ***

Vàm sông Đại Ngãi
Vàm Đại Ngãi, nơi con kênh Maspero đưa nước sông Hậu ngấu đục phù sa tới vùng lúa của tỉnh Sóc Trăng. Kênh Maspero còn là tuyến đường thủy huyết mạch nối sông Hậu với các huyện vùng nước ngọt của Sóc Trăng, Hậu Giang, Bạc Liêu.

Dai Ngai canal
Dai Ngai canal provides water and sediment from Hau River to rice production areas of Soc Trang province through Maspero canal. Maspero canal connects Hau River with freshwater areas in Soc Trang, Hau Giang and Bac Lieu provinces.

Ảnh/photo: ***Đinh Công Tâm***

Dòng kênh Xáng
Kênh Xáng Bạc Liêu - Cà Mau với nhiều tuyến giao thông thủy nối trung tâm xã với các vùng lân cận.

Xang canal
Xang canal between Bac Lieu and Ca Mau is an important waterway connecting the commune center with neighboring areas.

Ảnh/photo: ***Phan Văn Trí***

Cây cầu mới tương lai
Người dân ở Gò Quao - Kiên Giang thường di chuyển bằng tàu thuyền để qua sông. Cây cầu mới sẽ giúp cho việc sinh hoạt của bà con vùng sông nước thêm thuận tiện.

The bridge to the future
People in Go Quao – Kien Giang often use boats and ships to reach the opposite river bank. The new bridge is advantageous for people in this area.

Ảnh/photo: ***Lê Hữu Dũng***

3

VĂN HÓA VÀ ĐỜI SỐNG

CULTURE AND LIVES

Dòng sông - dòng sữa
Đất đai vườn tược có còn trù phú không, khi dòng sông cạn kiệt phù sa do con người đắp đập ngăn sông phía thượng nguồn!

Flow of nutrition
Will land and gardens still be rich if upstream dams prevent sediments running downstream?

Ảnh/photo: ***Võ Văn Bằng***

Chợ trên sông
Đặc thù của sông nước miền Tây là kênh rạch chằng chịt, phương tiện di lại chủ yếu bằng xuồng ghe. Nơi giao nhau của các con sông cũng là điểm tụ họp buôn bán và trao đổi hàng hóa của bà con. Ảnh chụp tại Chợ nổi ngã năm - Sóc Trăng.

Floating market
Crisscrossing rivers and canals and water transportation are outstanding characteristics of the Mekong Delta. Where rivers meet is where people meet to purchase and sell their products. Photo captured in Nga Nam floating market in Soc Trang.

Ảnh/photo: ***Hiếu Minh Vũ***

Phiên chợ tết
Chợ nổi - nét văn hoá đặc trưng của miền sông nước miền Tây Nam Bộ.

Tet market
Floating market - an interesting cultural highlight in the Mekong Delta.

Ảnh/photo: ***Võ Văn Bằng***

Dòng sông hò hẹn
Sinh hoạt đờn ca tài tử Nam Bộ tại bến sông quê Hồng Dân (Bạc Liêu).

Dating by the river
Don ca tai tu (a unique traditional singing performance of the Mekong delta) by the river in Hong Dan, Bac Lieu province.

Ảnh/photo: ***Đỗ Hiếu Liêm***

Giải ba tháng 7-2015/Third Prize July 2015

Chợ sớm trên sông
Chợ nổi là nét sinh hoạt đặc trưng văn hoá của khu vực đồng bằng Nam Bộ, là nơi neo đậu của các ghe, tàu để mua bán trao đổi hàng hóa. Chợ nổi Ngã Năm (Thị trấn Ngã Năm, huyện Ngã Năm, tỉnh Sóc Trăng) - điểm giao của 5 con sông đi 5 ngả: Cà Mau, Vĩnh Quới, Long Mỹ, Thạnh Trị, Phụng Hiệp.

Early market on the river
Floating markets are a unique cultural beauty of the Mekong Delta. This is where boat owners exchange their products. Photo: Nga Nam floating market in Soc Trang province, the confluence of 5 rivers from 5 different directions: Ca Mau, Vinh Quoi, Long My, Thanh Tri, Phung Hiep.

Ảnh/photo: ***Kiều Anh Dũng***

Mưu sinh miền sông nước

Mưu sinh ư? Tay phải vững nhịp thuyền, chân cần vững nhịp nước.
Dù những giọt mồ hôi rơi xuống đất không làm đất nở thêm hoa, rơi xuống sông không làm nước sông thêm ngọt...

Rivers provide livelihoods

For surviving? The right hand tightly holds the paddle, knowing the water's rhythm.
Sweat dropping on the ground doesn't make the soil flourish, dropping on the river doesn't make the water fresher.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Quang Minh***

Hoạt động trên sông
Dòng sông có thể vận chuyển khối lượng lớn sản phẩm bằng ghe tàu và tiết kiệm chi phí đi lại vì có thể sử dụng sức nước để di chuyển.

Activities on the river
Boats and ships can transport a huge amount of goods and save expenditures by taking advantage of the river's flow.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Khiêm***

Câu chuyện trên chợ nổi Cái Răng
In Cai Rang floating market

Ảnh/photo: ***Nguyễn Phú Thịnh***

Mua bán trên sông
Selling and purchasing on the river

Lênh đênh
Floating

Cuộc sống ven sông
Khoảng lặng thời gian của con người bên bữa ăn vội ở Chợ nổi Cái Răng (Cần Thơ). Tất cả hòa quyện tạo nên một bản sắc riêng cho vùng sông nước miền Tây.

Riverine life
A quiet moment of a person having a quick meal in Cai Rang floating market in Can Tho. This image exemplifies the unique identity of the Mekong Delta.

Ảnh/photo: ***Ngô Tuấn Anh***

Thuyền là nhà
Người phụ nữ cúi mình qua khung cửa trên thuyền đánh răng vào lúc sáng sớm và ngày chợ trên sông bắt đầu.

Boat is my home
The photo captures a moment when this woman reaches out of the window brushing her teeth early in the morning. A day in the market begins.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Thị Thu Trinh***

Bán vé số ở chợ Nổi - Cái Răng
Khám phá cuộc sống trên sông nước, ấn tượng nhất là hình ảnh người phụ nữ bán vé số ở Chợ nổi Cái Răng (Cần Thơ).

Selling lottery tickets in Cai Rang floating market
When I discovered the lives of people in the floating market, I was most impressed with a woman selling lottery tickets in Cai Rang floating market (Can Tho).

Ảnh/photo: ***Lê Thị Thu Thanh***

Chợ nổi Phong Điền

Phong Dien floating market

Ảnh/photo: Nguyễn Hữu Hồng

Nhộn nhịp chợ trên sông, chợ nhóm từ 3 giờ sáng đến 9 giờ mới tan dần.
Bustling floating market starts at about 3:00 am to 9:00 am

Hoa Tết làm đẹp cho mọi nhà.
Flowers for house decorating in Tet holiday

Đưa hàng về nông thôn (ảnh trên)
Transporting products to rural areas (top photo)

Du khách nước ngoài đến tham quan và mua hàng rất thân thiện (ảnh dưới).
Friendly foreign tourists visit and purchase products (below photo).

Có một dòng chảy văn hóa
Đoàn tụ quanh những ngôi chùa, người Khmer Nam bộ xem Phật giáo Nam Tông là tín ngưỡng chính thống của mình. Một vùng sông nước lung linh sắc màu với những lễ hội đậm bản sắc dân tộc.

A cultural flow
Khmer in the South of Vietnam consider Theravada Buddhism their official religion and they often live in the surroundings of the pagodas. The photo captures a colorful river with festivals showing their own unique identity.

Ảnh/photo: ***Đinh Công Tâm***

Dòng sông với tuổi thơ
Hầu như ai ở miền Tây cũng đều có một tuổi thơ gắn liền với dòng sông...

Childhood river
Almost everyone in the Mekong Delta has many childhood memories tied to the rivers.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Khiêm***

Một sớm Phong Điền
Buôn bán trên sông đã trở thành nét văn hóa truyền thống lâu đời vô cùng đặc sắc. Đây là một điều thú vị và thu hút rất nhiều khách du lịch.

An early morning in Phong Dien
Floating markets have long been a cultural characteristic of the Mekong Delta. This is a highlight which attracts many tourists.

*Ảnh/photo: **Lý Phú Tại***

Con mắt thuỷ quái
Cá trên sông Cửu Long xưa nhiều vô kể, có những con dài 3-4 mét hoặc hơn như những con thuỷ quái. Để ngăn ngừa rủi ro, ngư dân thường vẽ trên đầu ghe, xuồng của họ đôi mắt lớn để cá dưới sông tưởng gặp một loài cá dữ to hơn mà tránh... Tập quán vẽ đôi mắt trước mũi ghe vẫn còn duy trì đến nay.

Aquatic monsters' eyes
Aquatic resources in the Mekong Delta were once abundant. Some fish species were 3-4 meters long, like aquatic monsters. To ward them off, fishers drew big eyes in front of their boats to scare off the big fish. This custom remains to the present day.

*Ảnh/photo: **Lê Anh Tuấn***

Cánh sóng
Tàu cảnh sát giao thông tuần tra trên sông Cái Răng.

Waves
River patrol on Cai Rang River

Ảnh/photo: ***Vũ Thanh***

Vịt chạy sông
Gần 30 tuổi nhưng anh Nguyễn Văn Hiệp đã sống với nghề chăn vịt chạy đồng hơn 20 năm. Gia đình anh vì có ít đất nên phải tranh thủ thêm vụ nuôi vịt mà tăng thu nhập.

Ducks in the river
Mr. Nguyen Van Hiep is almost 30 years old and has more than 20 years experience growing ducks on the fields. His family owns only a little farming land so he has to grow ducks to earn additional income.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Khiêm***

Chở nặng mùa vàng
Nhộn nhịp ghe, xuồng chở nặng mùa vàng (ở huyện Tam Nông, Đồng Tháp).

A yellow bumper crop
Bustling boats carrying yellow bumper crops in Tam Nong, Dong Thap.

Ảnh/photo: ***Nguyễn Hoàng Trọng***

Dòng sông, lễ hội và rác thải

Trần Đề là huyện ven biển của tỉnh Sóc Trăng, nằm ở cuối dòng sông Hậu với điểm nhấn là cảng cá Kinh Ba và các lễ hội của 3 dân tộc Kinh, Hoa, Khmer. Nhiều năm gần đây, cùng với sự phát triển của lễ hội, dòng sông phải oằn mình gánh chịu hàng tấn rác thải do con người đổ xuống. Cần đẩy mạnh tuyên truyền và kêu gọi chung tay hành động, nâng cao ý thức về môi trường của chính người dân và du khách.

The river, the festivals and waste

Tran De is a coastal district in Soc Trang. It is the end point of Hau river. In this district Kinh Ba port and the festivals of Kinh, Chinese and Khmer people are famous. The river receives tons of garbage from the festivals, along with domestic waste. There should be a public campaign to raise environmental protection awareness for riverine communities and tourists.

Ảnh/photo: ***Đinh Công Tâm***

Lời cảm ơn

Cuốn sách này không thể ra đời nếu thiếu công sức lao động của những nhà nhiếp ảnh chuyên và không chuyên trong hai mùa thi "Đối thoại với dòng sông" 2015, 2016.

Trân trọng cảm ơn các tác giả đã không ngại khó khăn, vất vả để ghi lại bằng hình ảnh về cảnh đẹp sông nước và những nét văn hóa đặc thù của vùng đất Chín Rồng, về những khoảnh khắc trong cuộc sống, về những hiện tượng môi trường, hay chính sách bất cập làm ảnh hưởng đến môi trường và cuộc sống của người dân tại ĐBSCL. Một số tác phẩm trong cuốn sách này đã được biên tập lại nội dung để phù hợp với thực tế tại ĐBSCL, chân thành cảm ơn các tác giả.

Xin bày tỏ lòng biết ơn tới Quĩ ICCO đã tài trợ cho VRN tổ chức mùa thi ảnh đầu tiên, cảm ơn các chuyên gia, các cán bộ của tổ chức Oxfam tại Việt Nam VRN đã góp sức xây dựng bộ tài liệu bằng hình ảnh về vùng Đồng bằng sông Cửu Long đến đông đảo người đọc. Đặc biệt, xin cảm ơn sự đồng hành và hỗ trợ quý báu về tài chính của tổ chức Oxfam trong suốt quá trình triển khai chương trình quản trị tài nguyên nước tại ĐBSCL.

Acknowledgements

This photobook would have never been completed without the dedication of professional and nonprofessional photographers during the two photo contests "Dialogues with rivers 2015 and 2016".

We would like to send our heartfelt thanks to them for capturing the unique beauty of the Mekong Delta and the moments in lives of riverine people, and for sharing their thoughts on environmental issues and policies and the impacts of these policies on the lives of Mekong citizens. Some photos and captions were edited to fit with the purposes of the photobook. We are very thankful to all the photographers.

We would like to thank ICCO for their financial support of the photo contest in 2015 and also thank the Oxfam team in Vietnam, which contributed largely to the development and distribution of this photobook. Our special thanks goes to Oxfam for its generous financial and technical support for water resources management programs in the Mekong Delta.

MỤC LỤC/CONTENT

LỜI NÓI ĐẦU
FOREWORD 4

LỜI GIỚI THIỆU TỪ TỔ CHỨC ĐIỀU PHỐI VRN
FORWARD FROM VRN'S COORDINATING ORGANIZATION 6

MÔI TRƯỜNG BỊ ẢNH HƯỞNG
HOW THE RIVER ECOLOGY IS AFFECTED 8

Chuyển mùa mặn đắng!
Season change
Ảnh/photo: ***Cao Thành Long*** 9

Hạn mặn ở Đồng bằng Sông Cửu Long
Drought and salinity in the Mekong Delta
Ảnh/photo: ***Võ Văn Bằng*** 10

Khi dòng sông không còn nước
When the river runs out of water
Ảnh/photo: ***Lâm Minh Nhựt*** 14

Dấu chân phèn mùa hạn
Fooprint in drought and salinity season
Ảnh/photo: ***Cao Thành Long*** 14

Đồng chua đất mặn
Acid sulfate fields, salty soil
Ảnh/photo: ***Lê Anh Tuấn*** 15

Cánh đồng chết
Dead field
Ảnh/photo: ***Nguyễn Vinh Hiển*** 16

Dòng kênh khát
Thirsty canal
Ảnh/photo: ***Huỳnh Quang Thiện*** 17

Khi dòng kênh xanh
Green canals
Ảnh/photo: ***Lê Anh Tuấn*** 18

Sông cạn
Dry river
Ảnh/photo: ***Nguyễn Minh Thành*** 19

Mùa cạn
Dry season
Ảnh/photo: ***Trần Minh Trí*** 19

Con sông hoá thành kênh
River turned into canal due to lack of water
Ảnh/photo: ***Nguyễn Khiêm*** 20

Khát giữa 9 dòng sông
Thirst in the Mekong River
Ảnh/photo: ***Hồ Quốc Minh*** 21

Hãy cứu lấy dòng sông
Save the river
Ảnh/photo: ***Nguyễn Trang Kim Cương*** 22

Sự cạn kiệt của một thương cảng
A quiet port
Ảnh/photo: ***Huỳnh Vũ Lam*** 23

Chợ Cái Nước
Cai Nuoc market
Ảnh/photo: ***Nguyễn Công Khang Ninh*** 24

Ô nhiễm một dòng sông
A polluted river
Ảnh/photo: ***Nguyễn Ngọc Hải*** 25

Dòng sông rác
Flow of water, flow of garbage
Ảnh/photo: ***Hồ Quốc Minh*** 26

Sên vuông tôm
Shrimp ponds
photo: ***Lê Anh Tuấn*** 27

Làng cá bè Sông Tiền
Fishing villages in Tien river
Ảnh/photo: ***Kiều Anh Dũng*** 28

Cuộc sống ở Vàm Xoáy
Life in Vam Xoay (Dat Mui commune)
Ảnh/photo: Phạm Trí Nhân **30**

Mùa nước nổi
Flooding season
Ảnh/photo: ***Hiếu Minh Vũ*** 32

Đôi bờ... mặn - ngọt
Between salty side and freshwater side of the river
Ảnh/photo: ***Cao Thành Long*** 33

Mực nước dâng
Water rises
Ảnh/photo: ***Trịnh Quang Minh*** 34

Cứu lấy sông vân
Save Van river
Ảnh/photo: ***Lâm Văn Đời*** 35

Gia cố bảo vệ lúa vụ ba
Protecting the 3rd rice crop
Ảnh/photo: ***Lâm Minh Nhựt*** 36

Khi dòng sông hung dữ
When the river becomes fierce
Ảnh/photo: ***Lâm Minh Nhựt*** 37

Cống đập Ba Lai
Ba Lai Drain
Ảnh/photo: ***Nguyễn Khiêm*** 38

Cái cống cũ
The old sluice
Ảnh/photo: ***Đỗ Minh Tuấn*** 38

Nuôi tôm trong vùng ngọt
Raising shrimp in freshwater region
Ảnh/photo: ***Nguyễn Khiêm***

LỢI ÍCH TỪ DÒNG SÔNG
BENEFITS FROM THE RIVERS 40

Thủy sản quý hiếm
Rare fish
Ảnh/photo: ***Phạm Trí Nhân*** 41

Cánh hoa chiều trên sông
A flower petal on the river in the afternoon
Ảnh/photo: ***Lý Phú Tại*** 42

Đồng hành
Accompany
Ảnh/photo: ***Nguyễn Trung Kiên*** 43

Làng bè Châu Đốc
Chau Doc Fishing village
Ảnh/photo: ***Hiếu Minh Vũ*** 44

Rạch An Nô mùa "Nước pha chè"
An No canal
Ảnh/photo: ***Cao Thành Long*** 45

Dòng sông quê
River in my hometown
Ảnh/photo: ***Võ Văn Bằng*** 46

Sông chẳng phụ người
Rivers always benefit people
Ảnh/photo: ***Đinh Công Tâm*** 47

Gặt lúa xếp dải
Ribbons of rice
Ảnh/photo: ***Lê Anh Tuấn*** 48

Lặng nhìn
Observe quietly
Ảnh/photo: ***Trần Nhật Anh*** 49

Sinh thái Tràm Chim
Tram Chim National Park biodiversity
Ảnh/photo: ***Nguyễn Vinh Hiển*** 50

Khai thác cát sông
Sand exploitation
Ảnh/photo: ***Phạm Trí Nhân*** 54

Công việc thường ngày
Daily work
Ảnh/photo: ***Nguyễn Nam Phương*** 58

Bên dòng sông Cái Tàu
By the side of Cai Tau River
Ảnh/photo: ***Lâm Văn Đời*** 59

Sau những công trình nhiệt điện than ở Trà Vinh
Behind the coal-fired power plants in Tra Vinh
Ảnh/photo: ***Lê Anh Tuấn*** 60

Dòng sông - nguồn sống
River – a lifeline
Ảnh/photo: ***Đinh Công Tâm*** 62

Thịnh vượng
Prosperity
Ảnh/photo: ***Phạm Trí Nhân*** 63

Chuyến phà trên sông
The ferry
Ảnh/photo: ***Nguyễn Quốc Huy*** 64

Nơi cửa sông
River mouth
Ảnh/photo: ***Võ Văn Bằng*** 65

Sông Tô Châu-Hà Tiên
To Chau River in Ha Tien
Ảnh/photo: ***Võ Văn Hoàng*** 66

Bên dòng Sa Giang
By Sa Dec River
Ảnh/photo: ***Hiếu Minh Vũ*** 68

Vàm sông Đại Ngãi
Dai Ngai canal
Ảnh/photo: ***Đinh Công Tâm*** 69

Dòng kênh Xáng
Xang canal
Ảnh/photo: ***Phan Văn Trí*** 70

Cây cầu mới tương lai
The bridge to the future
Ảnh/photo: ***Lê Hữu Dũng*** 71

VĂN HÓA VÀ ĐỜI SỐNG
CULTURE AND LIVES 72

Dòng sông - dòng sữa
Flow of nutrition
Ảnh/photo: ***Võ Văn Bằng*** 73

Chợ trên sông
Floating market
Ảnh/photo: ***Hiếu Minh Vũ*** 74

Phiên chợ tết
Tet market
Ảnh/photo: ***Võ Văn Bằng*** 75

Dòng sông hò hẹn
Dating by the river
Ảnh/photo: ***Đỗ Hiếu Liêm*** 76

Chợ sớm trên sông
Early market on the river
Ảnh/photo: ***Kiều Anh Dũng*** 77

Mưu sinh miền sông nước
Rivers provide livelihoods
Ảnh/photo: ***Nguyễn Quang Minh*** 78

Hoạt động trên sông
Activities on the river
Ảnh/photo: ***Nguyễn Khiêm*** 80

Câu chuyện trên chợ nổi Cái Răng
In Cai Rang floating market
Ảnh/photo: ***Nguyễn Phú Thịnh*** 82

Cuộc sống ven sông
Riverine life
Ảnh/photo: ***Ngô Tuấn Anh*** 84

Thuyền là nhà
Boat is my home
Ảnh/photo: ***Nguyễn Thị Thu Trinh*** 84

Bán vé số ở chợ Nổi - Cái Răng
Selling lottery tickets in Cai Rang floating market
Ảnh/photo: ***Lê Thị Thu Thanh*** 85

Chợ nổi Phong Điền
Phong Dien floating market
Ảnh/photo: ***Nguyễn Hữu Hồng*** 86

Có một dòng chảy văn hóa
A cultural flow
Ảnh/photo: ***Đinh Công Tâm*** 88

Dòng sông với tuổi thơ
Childhood river
Ảnh/photo: ***Nguyễn Khiêm*** 89

Một sớm Phong Điền
An early morning in Phong Dien
Ảnh/photo: ***Lý Phú Tại*** 90

Con mắt thuỷ quái
Aquatic monsters' eyes
Ảnh/photo: ***Lê Anh Tuấn*** 91

Cánh sóng
Waves
Ảnh/photo: ***Vũ Thanh*** 92

Chở nặng mùa vàng
A yellow bumper crop
Ảnh/photo: ***Nguyễn Hoàng Trọng*** 93

Dòng sông, lễ hội và rác thải
The river, the festivals and waste
Ảnh/photo: ***Đinh Công Tâm*** 94

Trưởng nhóm thực hiện/Team leader **Hoàng Thị Tú Oanh**

Biên tập/Edit **Nguyễn Quý Hoài**

Biên dịch/Translate **Dương Thu Hằng**

Biên tập tiếng Anh/Editing English **Đào Thị Việt Nga** và **Steve Coffin**

Biên tập ảnh và trình bày/Photo editing and layout **Phạm Hoài Thanh**

Số QĐXB: .../QĐ-GD ngày ... tháng ... năm ... In ... bản (QĐ ...), khổ 25 x 17 cm. In tại ... In xong và nộp lưu chiểu tháng 2 năm 2017.